

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Oona Haapamäki : Ragnarök hade premiär dagarna innan samhället stängdes ner. Vaasa insider 5.10.2020.

Ragnarök hade premiär dagarna innan samhället stängdes ner

Yrkeshögskolan Novias producent Oona Haapamäki skriver i sin kolumn om innovativa kulturprojektet som anammade ny teknik och vars premiär gick av stapel mitt i en pandemi.

Ragnarök skulle inkorporera modern teknik i scenkonsten, ett kulturområde som tidigare inte berörts lika mycket av teknikens utveckling. Det fanns inget manus, utan det skulle utarbetas med devising metoden, alltså av regissör och skådespelare tillsammans under en intensiv övningsperiod. Pjäsen skulle framföras samtidigt i Åbo med samarbetspartnern Turun Ammattikorkeakoulu och Jakobstad för att sedan sändas live till båda orter med hjälp av hjälpmedlet LoLa.

Musik och scenografi var klart före manuset

Det var ingen enkel uppgift för studerande att skriva musik och planera scenografi för en pjäs som det inte fanns ett färdigt manus för. Trots det gjorde de ett utmärkt arbete med den begränsade bakgrundsinformation de fick. Studerande från grafisk designlinjen stod för projektets utseende; bl.a. programbok, sociala medier samt hemsida. På kollationeringen samlades vi för att presentera scenografin samt att lyssna på musiken som skrivits, musicerats, och producerats av Novias studerande. Äntligen började arbetet med manuset, och skådespelarna kunde tillsammans med regissören börja bygga pjäsen.

Stoppar pandemin premiären?

När datumet för premiären närmade sig, blev hotet om en världsomspännande pandemi starkare och starkare. Dagarna före premiären var minst sagt nervösa; skulle pjäsen över huvud taget få framföras? Vågar någon komma till premiären? Vad händer om det inte går att framföra pjäsen? Frågorna var många och osäkerheten stor ännu på premiärdagen, fredagen den trettonde när det äntligen bestämdes att pjäsen skulle få ha sin planerade premiär. Och vilken premiär det blev! En modig skara vågade ta sig till den antagligen sista kulturupplevelsen i Österbotten, om inte i hela Finland före samhället stängde ner. Publiken välkomnades in i ett brakande eldhav i Schaumansalen; något som skulle representera de härjande skogsbränderna i Australien, vilka samtidigt beskrev samhället precis lika väl.

Under pjäsens gång sågs de välbekanta men samtidigt uppdaterade mytologiska berättelserna i en skicklig scenografi kryddad med förtrollande ljussättning av Michel Ruths. Skådespelarna framförde berättelser som både berörde, fick en att skratta, gråta och förargas. Kaisa Lallukka hade skapat koreografin för de välplanerade stridsscenerna och musiker spelade den nyskrivna musiken som band samman alla scener. Kontakten med Åbo fungerade felfritt och erbjöd publiken en inblick i deras pjäs. Publiken fick alltså uppleva skådespelarna på scenen, se Jakobstad ur LoLa kamerans vinkel samt även från en skärm se vad som utspelades i Åbo. Det var en intensiv föreställning som inte lämnade någon oberörd, precis som regissören ville.

På grund av den pågående pandemin kunde de resterande föreställningarna inte genomföras, vilket förstås var en stor besvikelse för alla medverkande. Trots det, var de medverkande lättade över att i alla fall få genomföra premiären, speciellt under en tid när många andra kulturinstanser fick avboka hela vårens program. Projektgruppen kunde konstatera att det faktiskt går att bygga en devisingpjäs med studerande på några månader, att moderna tekniska hjälpmedel visst kan ha en plats inom scenkonsten samt att det är en enorm rikedom att ett helt kulturcampus kan samarbeta och skapa något så mäktigt som Ragnarök. Som en nyanställd producents första stora projekt var Ragnarök utmanande, stundvis uttröttande men aldrig tråkigt!

Oona Haapamäki, producent